

80 mió. kr. í samlaðari lønarhækking

– Livistøðið er hækkað, ikki tí bruttolønin er uppfarin, men tí skatturin er linari, og tann útgoldna lønin er hægri eftir skatt, vísir Óli Breckmann m.a. á í fyrispurningi sínum til fíggaráráðharran

ÓLAVUR Í BEITI

Óli Breckmann vil í fyrispurningi hava at vita frá fíggaráráðharranum, Karsteni Hansen, hvussu landsstýrismaðurin ætlar við skattalættum o.ø. broytingum í skattalógini í ár, í ár 2000, í 2001 og í 2002 at liva upp til setningin í samgonguskjalinum, sum sigur, at miðað verður eftir at linka skatta- og avgjaldstrýstíð? Í viðmerkingunum til fyrispurningin, sigur Óli Breckmann at landsstýrisflokknarnir hava avtalað í samgonguskjalinum, at tann

linking av beinleiðis skattstrýstinum skuldi halda fram, sum árin '96-'98 áttu sín stóra kr. í at samfelagið kom so skjótt fyr seg aftur eftir kreppuna.

– Í dag er kappingarførið hjá vinnulívinum 20-25% betri mótvegis okkara kappingarneytum enn fyri fyra árum síðani. Livistøðið er hækkað, ikki tí bruttolønin er uppfarin, men tí skatturin er linari, og tann útgoldna lønin er hægri eftir skatt.

Búskapurin mentist

– Í fjór vóru landskassans

inntøkur frá skatti og avgjöldum eins og kommunuskatti fleiri hundrad milliónir krónur størri enn í 1995, tá samlaða skattastrýstíð var eini 5-10% harðari, enn tað nú er. Almenna inntøkan vaks, so hvørt sum skattatrýstíð linkaði. Búskapurin mentist somuleiðis, eftir sum tað loysti seg betur at arbeiða. Kring um í Vesturheimi hava vit bert domi um búskaparvøkstur og størri almenna skattainntøku, tá skattatrýstíð linkar. – Landsstýrissamgongan ætlar Føroyum fullveldi. Tað krevur tillagingar í øl-

um búskapinum, so tað fer at standa á hvørjum nagla. Krøvini til kappingarførið hjá vinnulívinum harðna, og vit klára okkum bert í altjóða kappingini, um tað verður betri at búgva, arbeiða og vinna pening í Føroyum enn aðrastaðni. – Ein stóðug linking í skattatrýstinum er tí ein livsneyðug fyrirtreyt fyri, at okkara viðbrekni búskapur skal fjóltáttast við nýggjum vinnum, soleiðis at hann gerst nóg sjálvbjargin til at fígga tað politiska sjálvstýrið.

40 mió. meiri

Landsstýrismaðurin er helst varugur við, at fíggarárástýrið í fjór roknaði út, at verður landsskattastigin lækkaður 1-2% fyri allar inntøkur upp til kr. 140.000, hevði tað merkt 40 mió.kr. í meiría útgoldnum lønum eftir skatt, sum svarar til 80 mió.kr. í samlaðari lønarhækking, metir Óli Breckmann: í viðmerkingum sínum til fyrispurning um skattalætta.

Hyggja eftir tyrlu í USA

Herfyri fór stjórin í Atlantic Airways saman við øðrum yvir til Amerika at hyggja eftir eini tyrlu

ÓLAVUR Í BEITI

Friggjadagin koma stjórin í Atlantic Airways, Magni Arge, og onnur umboð fyri felagið aftur av Ameriku ferð, har hugt hevur verið eftir eini tyrlu. Blaðið hevur roynt at finna eina viðmerking frá stjóranum Magna Arge at vita, hvørjar áttanir eru nú, tá ið hugt verður eftir aðrari tyrlu, men tað hevur ikki eydnast at finna eina viðmerking frá stjóranum.

Roynt var eisini at fáa eina viðmerking frá landsstýrismanninum, Finnboğa Arge, men heldur ikki høvdi hevur verið gjørligt at finna nakað neyvari at vita.

Greitt er tó, at umboðini fyri Atlantic Airways eru í Amerika í hesum øðrum, og verður helst meiri at hoyra, tá ið umboðini koma aftur av drúgvu ferðini seinni í vikuni.

Verandi sosialistiska pensjónsskipan er skammilig

Loystu vit pensjónsspurningin fyri allar skattaborgarar og teirra avvarandi, hevði landskassin fingið tilsvandi meir orku at tryggja teimum, sum ikki sleppa á arbeiðsmarknaðin, betri pensjón enn nú, alt hongur í tí almenna, sigur Óli Breckmann m.a. í viðmerkingunum til fyrispurning um pensjónstrygging

ÓLAVUR Í BEITI

Í hesum fyrispurninginum til fíggaráráðharran Karsten Hansen, vil formaður fólkaflokksins Óli Breckmann hava at vita, hvussu stóra upphædd av landskassans avlopi hevur landsstýrismaðurin hugsað sær at sett av í ár sum fyrsta inngjald, og hvussu nógv komandi ár í eina pensjónstrygging til øll tey 10-

15.000 fólkin á arbeiðsmarknaðinum, sum enn ikki hava eina tíðarhóskandi pensjónsskipan?

Í viðmerkingunum hjá uppskotsstýllaranum verður m. a. víst á, at í samgonguskjalinum hjá verandi landsstýrisflokki stendur m.a., at „øllum verður veitt ein trygg og rættvís eftirløn“. Eftan Fólkaflokksins hevur hesum setningi var at tryggja øllum skattgjaldar-

um á arbeiðsmarknaðinum eina munagóða eftirløn, sum um 10-15 ár táttar í vanligu verkmannaløn í dag, t.e. 12-13.000 kr. um mánaðin. Tað ber til, um rætt verður atborðið, við nóg stórum inngjaldi burtur av góldnum skatti og rentutíðskrivning yvir longri áramál. – Loystu vit pensjónsspurningin fyri allar skattaborgarar og teirra avvarandi, hevði landskassin

fingið tilsvandi meir orku at tryggja teimum, sum ikki sleppa á arbeiðsmarknaðin, betri pensjón enn nú, alt hongur í tí almenna.

Verandi sosialistiska pensjónsskipan er skammilig, nú fjöldin bert hevur eina karga almenna avlomis-ella fólkpensjón til líta á, meðan tey betur løntu og organiseraðu eru væl pensjónstryggað, sigur Óli Breckmann.

Og at enda sigur hann, at svarið frá fíggaráráðharranum til henda spurning veldst nakað um stóðuna hjá almennaráðharranum til pensjónsreforma. Men hvat metir landsstýrismaðurin vera eitt hóskandi pensjónsingjald í ár og árin fram eftir burtur av tí skatti, sum allir borgarar eru við til at gjalda, 40 mió. kr., 80 mió. kr., 120 mió. kr.?

Viðmerkingar:

Farið nú ikki í fótbóltsovrhuga og byrgið fyri einum veruligum ítróttastadion í Føroyum

Í mínum fyrstu árum í Havn hoyrdist um felagsskap, tey kallaðu Bragðið, har unglingar lupu hálop og longdarlop, varpaðu kúlu og spjót og eisini runnu um kapp. Í míni læraraskúlatíð plagdi okkara fimleikaleirari Martin Holm at fáa okkum við sær niðan í Gundadal bæði fyri at geva okkum ein feril av nevndu ítróttagreinum, men líka so nógvi fyri at vit við snávegis steinsetingum og javnan av lendinum kundu bota eitt sindur upp á tær vánaligu umstøður, sum vóru.

Við eldhuga tosaði Martin um tær ætlanir, sum vóru um stadion í Gundadali. Ikki vóru vánirnar júst tær bestu fyri slíkari stórætlan, men, sum hann plagdi at taka til, tá ið tey ungu, sum tá vóru virkin ítróttafólk, fóru at koma sær fram í samfelagnum, fóru at sita sum býar- ella landspolitikarar, tá fór annar politiskur hugburður at bera tann bata við sær, at dreymurin um fullgóðar umstøður fyri ítrótt á øllum økjum kundi gerast veruleiki í Føroyum.

Við jøvnum millumbilum

hevur verið at hoyra og lesa um hesa stadionætlan. Nógvi er eisini hent. Vit hava fingið fótbóltsvøllir - ikki minni enn tveir - tennisvøll, svimjihøll av teim allarbestu, badmintonhøll og aðrar tveir stórir hallir til innandura ítrótt. Enn var tó ikki komið á mál við einum veruligum ítróttastadion í Føroyum, sum m.a. eisini gav frumitrottunum fullgóðar smóðir.

Men nokur ár herfyri vóru tekin til, at menn fóru undir endaliga stigidi til fullfíggaðan leikvøll í Gundadali. Beint um tað mundið skoldaði kreppuáðan inn yvir okkum, og ikki var at undrast á, at røddir vóru frammi ímóti slíkum orvittosi, ið summi mettu stórbæru ítróttætlanina at vera. Mong vóru tó ikki í iva um, at hetta var ein góð verkætlan bæði hugsað um møguleikar til altjóða kappingar, men ikki minni hugsað um tað dagliga, fjølbroytta ítróttavirksemið, sum slíkar karnar kunnu geva atstøð til.

Tað kom tí datt við, tá ið tað í heyst kom fram, at nú

var lagt á heilt annan bógvi í hesum máli, nú skuldi byrgjast ein fótbóltsvøllur aftrat og onki meira og tað helst so skjótt, at vit kundu sleppa at hyggja at landsdystum í Gundali longu næsta summar.

Grundgevingarnar fyri hesum hugburðarskifti mundu vera tvinnanda: Onki fíggarligt útlit skuldi vera fyri at kunna seta upprunaligu ætlanina í verk, meðan ein fótbóltsvøllur so frægur, at hann lýkur altjóða treytir fyri millumlandafótbólts, peningaliga er meira realistiskur. Hin grundgevingin, ið ivaleyst man viga ikki minni hjá teimum, sum nú fóra orðið í stadionnevndini, er tann, at ein vøllur við ongari rennibreyt uttanum sleppur áskoðarum teir metarnar nærri at teim spældi og kann so stótt økja um spenningin og rómni á áskoðaraplássunum.

Neyvan er veruligt hald í hesum grundgevingum. Sjálvur havi eg verið við til fleiri spennandi fótbóltsløgur inni á Svagaskarði, har okkara dúgliku spælari í

jøvnum leiki hava dystast við dyru dreingirnar úr Skotlandi, Ruslandi, Spania, Kekkia og aðrastaðni við.

Havi tá altíð sett meg ovalaga á áskoðaraplássid til tess at fáa betri yvirtilt yvir spælið. Sama sæst, at tey flestu gera í skýlunum í Gundadali. Og hvat skuldi fjarstøðan bílað hjá 8.000 áskoðarum á okkara lítla stadion, tá ið tú sært mannameingi upp móti teim 80.000 á gosi á risastórum áskoðaraplássum aðra-

staðni?

Viðvíkjandi tí peningaliga so var, mæi vitandi, stóðið lagt til fígging av fullgóðum ítróttavølli yvir eitt áramál. Tað kann tí ikki vera rætt nú soleiðis í óðum verkum bara at tveita upp ein decideraðan bóltvøll í Havn aftrat heldur enn eftir tíðarætlan áhaldandi at arbeiða fram móti einum veruligum ítróttastadion í Føroyum.

Tað er gott, at okkara ítróttafólk eru við í altjóða kappingum. Fótbólurin hevur prógvað tað, og hevði handbólturin fingið tær avbjóðingar, sum hann hevur uppið, mundu úrslitini ikki verið lakari. Men lítit man vera at ivast í, at fáa frumitrottirnar líka so góðar umstøður og almennan ans sum bóltgreinarnar, kunnu vit her vænta okkum einstaklingaúrslit, sum saman við brógðunum hjá Regini Vágadal fara at gera vart við, at »enn eru knotur í føroyskum kongum«.

Men ikki eiga altjóða kappingar, so íblásandi tær enn kunnu vera, at vera fremsta grundgevingin fyri

almennari íløgu í ítróttaligar umstøður, heldur mugu trivnaður og líkamssrókt hjá fjóldini telja meira.

A veg til og frá arbeiði seinnu árin var tað mær ein fragd at eygleiða tað virksemi, sum í summarhálvuni alla tíð á degnum fer fram á vøllum í Gundadali. Men havandi í minni tað ítróttaliga lív, sum í minni tíð á ítróttaháskúlanum í Oslo var at siggja t.d. á Bislett og Jordal Amfi stadion, har skúlaflokkar og einstaklingar, ung sum eldri, umframt bóltspæl eisini - í kapping við seg sjálfvan - íkkaðu lop, kast og renning, mátti ásannast, at okkara ítróttavirksemi við síni fokusering upp á mál, mál og bara mál er alt ov einstátt.

Tað skal tí vera mín áheitan og vón, at tey fólk, sum vit hava varhugað av, at tey nú leggja doyrið á at fáa framt eina bráða loysn í Tórsvallar-málinum, heldur steðga á enn eitt bil og lata skynsemi ráða til frama bæði fyri breidd og elitu í føroyskum ítrótti.

Ólavur Hátun